

Акція «Забуттю не підлягає!»

виховний захід

Обладнання:

1. Книжкова виставка «Голод-33 – незагойна рана України».
2. Записи класичної музики («Реквієм» Моцарта, «Соната» Бетховена, Гімн «Боже, великий, єдиний» муз. Лисенка, слова Кониського), кінострічка «Голод-33», за романом В. Барки «Жовтий князь»).
3. Виставка малюнків та фотоматеріалів учнів «Рік 33-й у майбутньому не повторись».
4. Проект пам'ятника жертвам голодомору (переможець попередньо проведеного конкурсу серед учнів).
5. На стіні плакат: «Померлим, народженим і ненародженим 1933-го – присвячено».
6. Плакати: «Пам'яті жертв голодомору», «Жнива скорботи».
7. На столі: хлібина, поряд п'ять пшеничних колосків, перев'язаних чорною стрічкою; на покуті ікона, обрамлена рушником, запалені свічки.

Хід заходу:

Ведучий: «Не повертайтеся на згарище, бо підійметься вітер і запошить вам попилем очі», – сказав колись класик, але ми не зможемо увійти в день прийдешній вільними, якщо не повернемося у минуле, не побачимо все: і найстрашніше, і найсвітліше – до останньої краплі не переживемо день вчорашній.

«Вчорашній день? Он ещё не наступил...» О. Мандельштам.

Померлим , народженим і ненародженим 1933-го присвячується...

Слайд: Ті дні у пам'яті народній – музика.

(пауза)

1-й учень: Пам'яті жертв голодомору 1932-1933 рр. присвячується!

2-й учень: Літа 1933 від Різдва Христового був в Україні великий голод. Не було тоді ні війни, ні суші, ні потопу, а ні моравиці. А була тільки зла воля одних людей проти інших. І ніхто не знав , скільки невинного люду зійшло в могилу – старих, молодих, і дітей, і ще не народжених...

Чи можливе ? Чи таке можливе?!

Чи колись повірить чоловік,

Щоб родючі українські ниви

Народили 33-й рік?

Ні труни, ні хрестів ...

Чорна сповідь моєї Вітчизни
І її затамований гнів.

Слайд: Пекельні цифри...

Ведучий:

Пекельні цифри та слова
У серце б'ють, неначе молот,
Немов проклятий ожива
Рік 33. Голод...Голод..

Слайд: 27 листопада день вшанування загиблих у час голодомору.
(пауза)

Слайд: Пам'ять – нескінченна книга...

Ведучий: Пам'ять – нескінченна книга, в якій записано все : і життя людини,
і життя країни.

Слайд: Трагічна пам'ять про голодомор...(читає ведучий)

Слайд: 1933 – рік... Найчорніший в історії України. Навіть через роки
страшно дивитись...(читає ведучий)

3-й учень:

Обдирали селян, наче липку
Мав коня – то вже був з куркулів.
Супротивних – в Сибір, там, крізь шибку
Скільки глянеш, - дроти таборів.
В таборах той, що землю леліав.
У буремні відстояв грудьми.
„Вождь великий” всю тундру засіяв
З України моєї кістьми.

Слайд: Це остання хлібина, ОСТАННЯ?

Слайди-фото, на їх фоні: Історія свідчить!

Учень: це було не стихійне лихо, а умисно підготовлений голодомор. У 1933 році Сталін, говорячи про підсумки першої п'ятирічки, заявив: «Ми, безперечно, досягли того, що матеріальне становище робітників і селян поліпшується із року в рік. У цьому можуть сумніватися хіба що тільки запеклі вороги радянської влади». Після такої заяви мало хто міг наважитися висловити іншу точку зору.

Історія свідчить!

Учень : Становище в країні було катастрофічним.

Ще в жовтні 1932 року партійно – державна верхівка прийняла холоднокривне рішення : вийти з кризи шляхом конфіскації запасів зерна у хліборобній галузі. За кілька місяців надзвичайні комісії під керівництвом Кагановича, Молотова, Постишева викачали у селян внутрішні фонди – продовольчий, фуражний, насінневий.

Слайд-фото – пауза

Історія свідчить!

Представники місцевої влади організували у селах спеціальні бригади, які вимагали від кожного негайно відвезти на станцію мішок зерна, а в разі непослуху позбавляти волі на 10 років. Це був розбій, свідомо спрямований на фізичне винищення селянства.

Звук посилюється, слайд: втрати населення – 7 млн. чол. (затримується надовго)

Ведучий:

У люті сталінській страшній
Тінь смерті шастала по стінах,
Сім мільйонів (Боже мій!)...
Недолічила Україна.

Учень: Висновки Міжнародної комісії по розслідуванню голодомору в Україні у 1932-1933 рр:

Причини голодомору:

- вивезення зерна з України із урожаю 1933р. до останнього кілограма внаслідок пограбування селян бригадами активістів із числа членів ВКП(б), комсомольців, комнезамів;
- колективізація
- розкуркулювання
- денаціоналізація
- геноцид

Учень: *Наслідки голодомору:*

- Внаслідок повного виснаження організму від голоду померло 12 мільйонів чоловік;
- Вивезено з України до Сибіру, на Урал, райони Крайньої Півночі – 3 млн. чоловік.

Відповідальність:

- Головні ідеологи голодомору – Ленін, Сталін.
- Керівники: Каганович, Молотов.
- Виконавці: Чубар, Косіор, Петровський.

Комісія вважає:

- Сталін та Комуністична партія намагались через голод нанести смертельний удар по Україні, по українській нації;
- злочини, здійснені під час голодомору в Україні, беззаперечно були злочинами проти людства.

Слайд-діаграма про генофонд українського народу.

Ми з болем говоримо сьогодні про генофонд українського народу, непоправно підірваний голодомором тридцять третього року.

Зяюче провалля утворилося на місці 33 року. Це провалля невідворотно повторювалося потім ще й ще – коли наставала пора народжувати своїх дітей тим дітям, яких давно вже забрала голодна смерть, і дітям цих ненароджених.

Слайд: Страхітливий злочин ніколи й нічим не стерти з пам'яті.

Ведучий: Говорять свідки тих страшних подій (розповіді-спогади 3-4)

Слайд, на фоні – ведучий:

У той рік замірили зозулі,
Накувавши знедолений вік,
Наші ноги розпухлі узули
В кирзяки-різаки у той рік.
У той рік мати рідну дитину
Клала в яму, копнувши під бік.
Без труни, загорнувши в ряднину...
А на ранок – помер чоловік.
І невтому, трудягу старого,
Без хреста повели у той бік...
І кістьми забіліли дороги
За сто земель сибірських, сто рік.
У той рік і гілля, і коріння –
Все трощив буревій навкруги...
І стоїть ще й тепер Україна,
Як скорботна німа край могил.

Слайд (сірий)

Світ мав би розколотись надвоє, сонце мало б перестати світити, земля перевернутися – від того, що це було на Землі. Але світ на розколовся, Земля обертається, як їй належить, і ми ходимо по цій землі зі своїми тривогами і надіями, ми, єдині спадкоємці всього, що було.

Тож пом'янімо сьогодні великомучеників нашої тяжкої історії – мільйони українських селян, жертв небаченого в історії людської цивілізації голодомору.

Хвилина мовчання

Ведучий: Наш обов'язок сьогодні – зберегти пам'ять про всіх невинно закатованих під червоним прапором, пам'ять про тих, хто не дожив, пам'ять про тих, хто не долюбив, пам'ять про живих і ненароджених. Ніхто не має права про це забути!

Тому сьогодні ми проводимо акцію «Забуттю не підлягає»

Слайд

Надто багато позаду могил. Надто великі втрати. І тільки правда здатна зняти наслідки шоку, заподіяного епопеєю насильницької колективізації та голоду, розкріпачити волю людей

Запалення свічок на столі

Слайди – сучасні пам'ятники жертвам голодомору 1932-1933 років.

Учень:

Надмогильні хрести,
Надмогильні хрести,
Ніби зведені руки в небо...
Господи, нам прости, Господи, їм прости, –
Тим, що в муках пішли до тебе.
Дай їм хліба й води,
Вдосталь хліба й води,
Щоб забули страшні наруги.
Боже, не доведи,
Боже, не доведи,
Щоб той мор повторився вдруге.
Надмогильні хрести,
Надмогильні хрести
По усій по моїй Україні,
А під них – за село –
Сім мільйонів лягло ,
А під ними – тіла їх тлінні.
Надмогильні хрести,
Надмогильні хрести
Розмовляють і стогнуть , і плачуть
Господи, захисти,
Од лих усіх захисти
Нам славно праматір козачу.
Землю дай засівати,
Землю дай прикрашати
Словом, ділом своїм, душею
Бо нам жити не роки,

Бо нам жити віки
Милуватись й гордитися нею.
Надмогильні хрести,
Надмогильні хрести,
Ніби зведені руки в небо...
Господи, нам прости, Господи, їм прости, –
Тим, що рано пішли до тебе.

Учень:

Хай же пам'ять про всіх убієнних згуртує нас, живих, дасть нам силу та волю, мудрість і насагу для зміцнення власної держави на власній землі.

Представлення проекту пам'ятника жертв голодомору (автор Ральчук Василь)

Слайди, музика

Ведучий:

Народ мій є! Народ мій завжди буде!
Ніхто не перекреслить мій народ!
Народ мій є! В його гарячих жилах
Козацька кров пульсує і гуде!

(Гімн «Боже великий, єдиний» муз. М. Лисенка)

Використана література:

1. «Жнива скорботи» Роберт Конквест. «Київ Либідь» 1993.
2. Голод 1932-1933рр. в Україні: причини та наслідки. – К.: Наук. Думка, 2003.
3. Голод 1932-1933рр. на Україні: очима істориків, мовою документів. – Р.Я. Пиріг, Київ. Політвидав України 1990.
4. «Ціна великого перелому». С.В. Кульчицький. Київ, Україна 1991.
5. Історія України. С.В. Кульчицький, Ю.І. Шаповал. Київ, Генеза 2003.
6. Історія України. О.Субтельний. Київ. Либідь 1991.
7. «Трагедія голоду 1933 року» С.В. Кульчицький. Київ, ТОВ «Знання» УРСР 1989.
8. «Голод на Поділлі» Книга свідчень. Л. Коваленко-Маняк, Кам'янець - Подільський 1993.

Джерело: http://shkola.ostriv.in.ua/special/get_file/code-467F7A959E0D1